

Mottagare Finansdepartementet
Dnr Fi2021/03100

Remiss av Betänkandet En god kommunal hushållning

Sammanfattning

En särskild utredare har regeringens uppdrag att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Utredningens övergripande uppdrag var att föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken.

Region Norrbotten är remissinstans. Regionens synpunkter redovisas nedan i ärendet.

Utredningen konstaterar att dagens regelverk är väl förankrat i sektorn med god legitimitet och att balanskravet har stimulerat sektorn till en god ekonomisk utveckling. Man konstaterar vidare att det generellt sett inte finns några större ekonomiska problem i sektorn men också att olika kommuner och regioner tillämpar dagens regelverk olika t.ex kring balanskravet och användandet av synnerliga skäl. Utredaren konstaterar också att mot den bakgrunden behöver regelverket inte reformeras i grunden men att det behöver bli tydligare när det gäller kraven på långsiktighet och god ekonomisk hushållning. Regelverket behöver också bli mer flexibelt samt att de mekanismer som ska säkra att regelverket följs och får genomslag behöver stärkas, så att frågor om ekonomisk hållbarhet på sikt får en större plats på den politiska agendan i alla kommuner och regioner.

Förslagen i remissen innebär trots detta en allmän skärpning av balanskravet som om den allmänna efterlevnaden inte var god. Att göra en allmän skärpning av regelverket när följsamheten är god istället för att fokusera på att stötta de enskilda organisationer som har låg följsamhet är ologiskt.

Konstruktionen av balanskravet innebär att en ny resultatnivå som ligger utanför redovisningen är införd vilket bidragit till att göra offentlig ekonomi svårtillgänglig. Region Norrbotten anser att balanskravet har spelat en viktig roll för sektorns ekonomiska utveckling men det kunde lika gärna utgått ifrån årets resultat och det egna kapitalet istället för en ny resultatnivå och en separat fiktiv resultatreserv. Balanskravsresultatet med många justeringar är svårtolkat mot hur verksamheten går och därför svårt att använda. Utredning hade vunnit i enkelhet på att avskaffa det särskilda balanskravsresultatet och istället definiera balanskravet mot årets resultat och att resultatutjämning istället utgår ifrån regionens egna kapital med koppling till det långsiktiga

programmet där målnivåer för ekonomin fastställs av fullmäktige. Detta vore att föredra istället för det förslag som utredaren lagt men innebär dock att utredningen i betydande delar behöver göras om.

Utifrån förutsättningen att utredningen ändå ligger som grund för kommande lagstiftning ställer sig Region Norrbotten trots detta i huvudsak positiv till förslagen i utredningen. Förändringarna mot dagens regelverk är inte dramatiska men i detaljerna delvis problematiska. Region Norrbotten ställer sig positiv till

- att långsiktigheten får en framträdande roll i ekonomistyrningen med ett obligatoriskt program som spänner över 10 år
- att det finns ett lagstadgat krav på ekonomi i balans
- att det föreslagna regelverket kring balanskravet och resultatutjämnning bygger vidare på dagens regelverk vilket underlättar förankring
- att införa en statlig inkomstgaranti ger bra förutsättningar för att skydda välfärden vid snabba och oförutsedda negativa konjunkturförlopp
- att beslut under löpande år om ofinansierade utgifter och som inte ryms inom det budgeterade balanskravsresultatet ska innebära att budgeten också ska revideras
- att koncernen ska innefattas i den ekonomiska styrningen
- förändrade krav på revision kopplade till det långsiktiga programmet
- utredarens analys att en god kommunal hushållning gynnas av tydliga statliga besked som lämnas med god framförhållning ex.vis den inkomstgaranti som föreslås i utredningen eller tidiga nationella överenskommelser om statliga satsningar och färre riktade statsbidrag till förmån för generella statsbidrag

Region Norrbotten är negativ till

- en allmän skärpning av balanskravet vilken saknar grund
- att ett för stort fokus hamnar på det årliga resultatet
- ett balanskravsresultat som inte är kopplat till resultat och redovisning, Region Norrbotten förordar en ändring så att balanskrav = årets resultat. Annars bör balanskravet utredas ytterligare
- införandet av en särskild resultatreserv. Region Norrbotten förordar en ändring så att resultatreserv = eget kapital. Om en resultatreserv trots det ska inrättas så anser Region Norrbotten att
 - konstruktionen med begränsningarna kring takbeloppet och möjligheten till påfyllnad gör att resultatreserven kan bli svår använd
 - borttagandet av synnerliga skäl kan bli problematisk
 - att den befintliga resultatutjämningsreserven (RUR) bör överföras till ny resultatreserv.
 - att nivån för stark finansiell ställning är alldeles för högt satt (minst 50 procent soliditet)

- förslaget att inrätta en ny statlig myndighet för vägledning och stöd.

Region Norrbotten är neutrala till

- att den obligatoriska delårsrapporten tidigareläggs med beslut i juni i fullmäktige och med krav på åtgärdsplaner samt att det formella in-slagen i delårsrapporterna minskas
- Insamling av statistik för att få bra jämförelsematerial avseende ut-fallet av målen i det 10-åriga programmet. Det får dock inte skapa mer administration.

Region Norrbottens synpunkter

God kommunal hushållning

Utredningen föreslår ett nytt begrepp, god kommunal hushållning, som tydliggör att ekonomistyrningen måste omfatta både ekonomi och verksamhet och att det ytterst är ekonomin som sätter gränsen för verksamheten. God kommunal hushållning innebär att kommuner och regioner ska förvalta sin ekonomi så att den uppnår en betryggande säkerhet och långsiktigt ekonomisk hållbarhet. Verksamheten ska utformas på ett ändamålsenligt sätt och en hög effektivitet ska uppnås. God kommunal hushållning omfattar även de kommunala bolagen, kommunala stiftelser och föreningar.

Region Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten anser att ett lagstadgat krav på en god kommunal hushållning är bra och att detta innefattar både ekonomi och verksamhet liksom att regelverket även ska omfatta bolagssektorn då denna har stor betydelse för både kommunernas och regionernas ekonomier och bedriver omfattande och viktig samhällsverksamhet

Program för god kommunal hushållning

Utredningens förslag:

- Fullmäktige ska anta ett program för god kommunal hushållning som omfattar 10 år och uppdateras vart fjärde år
- Programmet ska vara utgångspunkt för mål i budgeten och treårsplanen.
- Programmet ersätter krav på riktlinjer som finns idag; Riktlinje för god ekonomisk hushållning, Riktlinje för resultatutjämningsreserv, Riktlinje för medelsförvaltning och förvaltning av pensionsmedel

Innehåll i programmet

Programmet ska innehålla mål och riktlinjer för hur god kommunal hushållning kan nås.

- 1) Mål och målnivåer ska minst innehålla mål för:
 - a) Årets resultat

- b) Soliditet inkl. ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser
 - c) Självfinansieringsgrad av investeringar
 - d) Låneskuld
- 2) Riktlinjer ska minst anges för:
- a) Tillåten risk vid placeringar och upplåning och
 - a) hantering av och tillåtna ändamål för användning av medel ur en resultatreserv, om kommunen eller regionen har inrättat en sådan.
- 3) Varje kommun och region ska, utifrån sina egna förutsättningar, i programmet beskriva de konsekvenser för verksamheten som följer av de långsiktiga mål som ska formuleras för ekonomin.
- Programmet får också innehålla andra ställningstaganden

Region Norrbottens synpunkter

En utgångspunkt för utredningen har varit att frågor om ekonomisk hållbarhet på sikt ska få en större plats på den politiska agendan. Förslaget innehåller krav på att ett program för god kommunal hushållning ska upprättas minst en gång per mandatperiod och att det ska avse en tidsperiod om 10 år dvs spänna över tre mandatperioder vilket är en lång tidsperiod även om det ska revideras varje mandatperiod. Programmets ska, som minst, innehålla årets resultat, soliditet inkl. ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, självfinansieringsgrad av investeringar samt låneskuld. Programmet ska också innehålla riktlinjer för medelsförvaltning och resultatreserv och de övriga ställningstaganden som regionen bedömer är lämpliga att ha med. Programmet ska även innehålla en beskrivning av de ekonomiska målens konsekvenser på verksamheten och vara en utgångspunkt för det årliga budgetarbetet.

Region Norrbotten anser att det är bra med långsiktighet och ökad tydlighet i vilka konsekvenser en ekonomisk styrning får. Kopplingen mellan programmet för god kommunal hushållning och den årliga budgeten stärker förmågan att möta ekonomiska utmaningar. Programmet kan även ersätta flera andra riktlinjer.

Ekonomi i balans

Utredningens förslag:

Balanskravet

- 1) Balanskravet behålls men förtydligas och skärps
 - a) Budgeten ska upprättas så att balanskravsresultatet är positivt
 - b) Möjligheten till undantag utifrån synnerliga skäl tas bort
 - c) Undantag får endast ske vid en stark finansiell ställning. Om undantag med hänvisning till stark finansiell ställning görs så ska upplysning om det lämnas i budgeten
- 2) Negativa balanskravsresultat ska som huvudregel regleras inom tre år, tiden får förlängas till sex år vid särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara oförutsedda engångskostnader under innevarande år.

- 3) Två nya justeringsposter i balanskravsutredningen införs
 - a) Exploateringsbidrag, investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar
 - b) Förändring av pensionsförpliktelser till följd av ändring av livslängdsantaganden eller diskonteringsränta

Resultatreserv

En resultatreserv införs till vilken kommuner och regioner får reservera delar av sina överskott.

1. Reservering till resultatreserven får göras om kommunen eller regionen:
 - a. kommunen eller regionen har ett positivt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser
 - b. kommunen eller regionen inte har negativa balanskravsresultat från tidigare räkenskapsår att reglera
2. Reservering får göras av den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.
3. Resultatreservens storlek begränsas till ett totalt belopp som motsvarar fem procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.
4. Om kommunen eller regionen har en resultatreserv ska programmet för god kommunal hushållning innehålla riktlinjer för hantering av och tillåtna ändamål för användning av medel ur resultatreserven.
5. Om reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska ske med hänvisning till stark finansiell ställning ska upplysning lämnas om det i förvaltningsberättelsen.

Region Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten anser att ett lagstadgat krav på en ekonomi i balans är bra. Förslagen i utredningen innebär dock att balanskravet skärps jämfört med dagens regelverk trots att följsamheten mot dagens regelverk är god vilket Region Norrbotten anser är ologiskt.

Återställningstiden för underskott föreslås vara tre år men den kan vid särskilda skäl förlängas till maximalt 6 år. Dagens möjlighet att med angivande av synnerliga skäl helt avstå från återställning tas bort. Det nya begreppet särskilda skäl är mer begränsat och avser framförallt om regionen drabbas av stora oförutsedda engångsposter t.ex förändringar av pensionskulden. Balanskravsresultatet får dessutom två nya justeringsposter, dels stora förändringar av pensionsförpliktelserna men också för exploateringsbidrag, investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar. Detta innebär att t.ex ett förändrat livslängdsåtagande, en förändrad rips-ränta eller ett betydande investeringsbidrag inte påverkar balanskravsresultatet det året det inträffar. Undantag till återställning kan också medges vid stark finansiell ställning dvs vid en soliditet som överstiger 50 procent samt att det då också finns en positiv finansiell buffert. Konsekvensen är att alla balanskravsunderskott som inte kan

mötas via resultatreserven eller om regionen inte har en soliditet över 50 procent ska återställas inom maximalt 6 år.

Region Norrbotten anser att balanskravsresultatet efter justeringsposter är svårt att relatera till resultatet av den verksamhet som bedrivits. En sidoordnad resultatnivå för balanskravsresultatet komplicerar förståelsen av kommunal ekonomi och balanskravet bör istället utgå ifrån redovisningens resultat = årets resultat.

Även regelverket för resultatutjämnning föreslås i utredningen förändras. Dagens regelverk för resultatutjämningsreserver (RUR) är kopplade till nationella konjunkturförändringar i skatteunderlaget och är därför svårt att nyttja och möter inte behovet hos en enskild region. I förslaget införs istället en resultatreserv som ska kunna nyttjas mer flexibelt och ska ge förbättrade incitament för god kommunal hushållning. Resultatreserven kan fyllas på med den del av resultatet som överstiger 2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämnning (för Region Norrbotten motsvarar det den del av årsresultatet som överstiger c:a 190 mkr) vilket är en ökning från dagens regelverk på 1 procent och att takbeloppet sätts till 5 procent (för Region Norrbotten motsvarar det maximalt c:a 460 mkr) vilket också är en ny begränsning jämfört med dagens RUR. Regioner med negativ soliditet ska heller inte kunna nyttja resultatreserven alls. Resultatreserven kommer därför i praktiken att bli svår att använda. Balanskravets konstruktion och resultatreservens begränsningar riskerar att det även fortsättningsvis blir ett stort fokus på det årliga resultatet vilket inte underlättar för arbete med en god ekonomisk hushållning. Nyttjandet av resultatreserven ska kopplas till de ändamål som återfinns i programmet för god kommunal hushållning. Regionen styr härigenom mer självständigt över hur reserven kan användas men takbeloppet innebär att resultatregleringsmöjligheterna är relativt små.

Region Norrbotten menar att också förslagets begränsningar för resultatreserven medför att ingen region inledningsvis kan nyttja de nya resultatregleringsmöjligheterna. Ingen region har idag en soliditet som överstiger 50 procent och ingen region kommer att ha någon resultatreserv uppbyggd förrän tidigast andra året efter införandet. Möjligheten att kunna resultatreglera mer flexibelt riskerar därför att inledningsvis endast bli en teoretisk möjlighet. Region Norrbotten anser därför att den gamla resultatutjämningsreserven bör överföras till ny resultatreserv för att öka möjligheterna till resultatreglering redan när regelverket träder i kraft. Utredningen konstaterar vidare att 20 procent soliditet kan vara en tillräcklig nivå vilket Region Norrbotten också anser vara en rimlig slutsats, samtidigt som resultatreserven knyts till nivån 50 procent. Region Norrbotten menar att 50 procent är ett godtyckligt och alldeles för högt satt soliditetsvärde. Det innebär indirekt ett tryck på högre skatteuttag. Definitionen av en stark ekonomisk ställning bör istället knytas till det program för god kommunal hushållning som respektive fullmäktige fastställer.

Region Norrbotten anser vidare att borttagandet av synnerliga skäl kan vara problematiskt. Även om nya justeringsmöjligheter införs för balanskravutredningen så kan det inte uteslutas att andra behov som väl faller under begreppet synnerliga skäl kan uppstå. Ett sådant behov skulle kunna vara den effekt som nedan beskrivs angående nytt sjukhus i Kiruna. Man kan också misstänka att begreppet särskilda skäl kommer att innebära liknande tolkningsproblematik som tidigare för synnerliga skäl.

Ett exempel på konsekvensen av det föreslagna regelverket är att när Region Norrbotten bygger ett nytt sjukhus i Kiruna till följd av samhällsomvandlingen kommer den ersättning från LKAB som erhålls för detta att redovisas som ett positivt resultat i en klumpsumma det år ersättningen utbetalas, år 1, där bara en delmängd av detta överskott pga takregeln kan sättas av i den nya resultatreserven. Den ökade kostnaden som detta nya sjukhus medför under hela dess livslängd, kommer årligen att redovisas som ökade kostnader vilka då ska mötas av en upplösning av resultatreserven, så länge denna pga takregeln räcker till. Detta får till konsekvens att Region Norrbotten årligen belastar resultatet med en ny högre kostnad för ett nybyggt sjukhus och den del av kompensationen som erhålls år 1 och kunde avsättas i resultatreserven för alla år framöver ska användas för att justera balanskravsredovisningen. Kopplingen mellan verklighet och redovisning tunnas ut.

Konjunkturutjämning

Utredningens förslag:

Den resultatutjämningsreserv (RUR) som finns i nuvarande regelverk för god ekonomisk hushållning med syfte att jämna ut intäkter över konjunkturcykeln, avvecklas succesivt genom att det inte längre ska vara möjligt att reservera medel till RUR. Möjlighet kvarstår att använda medel från RUR under en övergångsperiod på 10 år.

Utredningens förslår att regelstyrt system införs som innebär att staten garanterar en lägsta nivå för skatteunderlagsutvecklingen i kommuner och regioner vid en djupare lågkonjunktur.

Systemet utformas som en garanti med en uppsättning på förhand specificerade regler som beskriver under vilka förutsättningar staten utger ett garantibidrag till kommuner och regioner, samt hur stort belopp garantibidraget uppgår till.

Region Norrbottens synpunkter

Utredningens förslag innebär också att dagens RUR inte överförs till den nya resultatreserven utan finns kvar som en separat post under det gamla regelverket under en övergångstid på 10 år. Regionen kommer härigenom att ha två olika resultatreserver vilket inte är en bra lösning. RUR bör därför överföras till den nya resultatreserven.

Region Norrbotten anser att förslaget om att införa en statlig inkomstgaranti ger bra förutsättningar för att skydda välfärden vid snabba och oförutsedda negativa konjunkturförlopp. Historiskt har detta gjorts genom riktade statliga insatser som exempelvis under pandemin men en inkomstgaranti sätter tydligare långsiktiga spelregler vilket stöttar regionens möjlighet att planera långsiktigt. En inkomstgaranti gör att behovet av att nyttja resultatreserven minskar liksom att behovet av att bibehålla synnerliga skäl. Om inkomstgarantin inte genomförs bör begränsningarna för resultatreserven tas bort.

Budget, räkenskaper och uppföljning

Utredningens förslag:

Budget

1. Krav införs på att planen på ett år för verksamheten i budgeten och planen på tre år för ekonomin i budgeten ska innehålla mål för planperioderna som utgår från programmet för god kommunal hushållning.
2. Kravet på att ange mål och riktlinjer samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i budgeten tas bort.
3. Kraven på att det av budgeten ska framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut tas bort och ersätts med krav på att budgeten ska innehålla:
 - a. en resultaträkning,
 - b. en balansräkning,
 - c. en balanskravsutredning,
 - d. en kassaflödesanalys, och en sammanställning av budgeten för den löpande verksamheten och investeringsverksamheten
4. Krav införs på att om fullmäktige beslutar om en kostnad eller utgift som inte finansieras inom ramen för budgeterat resultat ska en reviderad budget för kommunen eller regionen fastställas.
5. I budgeten ska en samlad bedömning göras av ekonomin under budgetåret för en sådan kommunal koncern som avses i lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om budgetens planer och mål för verksamheten och ekonomin har uppnåtts och följts, samt om utfallet av dessa är förenligt med programmet för god kommunal hushållning.

Årsredovisning

1. Årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet ska anges i direkt anslutning till posten årets resultat i balansräkningen.
2. Kraven för fullmäktiges godkännande av årsredovisningen skärps genom att tillföra att:
 - a. årsredovisningen får godkännas om resultaträkning och balansräkning är rättvisande
 - b. Fullmäktige ska motivera sitt beslut om godkännande av årsredovisningen.
 - c. Beslut om att rikta eller inte rikta en anmärkning ska motiveras
 - d. Fullmäktige ska vid anmärkning eller ej tillstyrkt ansvarsfrihet samt om revisorerna uttalat att resultat och balansräkning inte är rättvisande hämta in förklaring från de ansvariga

Delårsrapport

Kraven avseende delårsrapporten förändras:

- Delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning. Kraven på att delårsrapporten ska innehålla en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse tas därmed bort.
- Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport. Tidsperioden som delårsrapporten baseras på ska minst omfatta räkenskapsårets första tre månader.
- Styrelsen ska överlämna delårsrapporten till fullmäktige och revisorer senast vid utgången av juni månad
- Kravet på att revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenliga med de mål som fullmäktige har beslutat och lämna en skriftlig bedömning om detta till fullmäktige tas bort.
- Om delårsrapporten visar betydande budgetavvikelser ska fullmäktige anta en åtgärdsplan för hur dessa ska hanteras.

Region Norrbottens synpunkter

Förslaget innehåller regleringar om att beslut under löpande år om ofinansierade utgifter och som inte ryms inom budgeterat balanskravsresultatet, ska innebära att budgeten revideras. Region Norrbotten stödjer det förslaget då det skapar tydlighet kring ekonomiskt ansvarstagande liksom att regelverket även ska omfatta bolagssektorn.

Utredningen föreslår att delårsrapporten ska tidigareläggas till att omfatta minst tre månader och att hanteras i fullmäktige senast i juni månad. Förslaget innebär också förenklingar i uppställning med krav på endast en resultaträkning och krav på åtgärdsplan vid betydande budgetavvikelser. Region Norrbotten är neutral till att tidigarelägga och förenkla den kravställda delårsrapporten liksom att förtydliga behovet av aktiva åtgärder vid betydande budgetavvikelser. Detta är idag ett normalt arbetssätt. Regionens delårsrapportering har utformats framförallt utifrån regionens egna behov och kommer även fortsättningsvis att genomföra två delårsuppföljningar per tertial 1 och tertial 2.

Revision och kontroll**Utredningens förslag:**

1. Den kommunala revisionen ges ett ökat uppdrag att granska regelefterlevnad:
 - a. De kommunala revisorerna ska inom ramen för den årliga revisionen pröva om den ekonomiska förvaltningen bedrivs i enlighet med tillämpliga bestämmelser i 11 kap. kommunallagen och de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt.
 - b. Krav införs på att revisionsberättelsen ska innehålla ett sär-

skilt uttalande om det finns negativa balanskravsresultat att reglera och om det finns negativa balanskravsresultat att reglera utifrån särskilda skäl, dvs. om möjligheten att förlänga tiden för reglering av negativa balanskravsresultat med hänvisning till särskilda skäl har använts.

- c. Krav införs på att revisionsberättelser ska hållas tillgängliga för allmänheten på kommunen eller regionens webbplats från och med tillkännagivandet av det sammanträde med fullmäktige då revisionsberättelserna ska behandlas.
 - d. Krav införs på att revisionsberättelsen ska innehålla ett särskilt uttalande om resultaträkningen och balansräkningen i årsredovisningen är rättvisande.
2. Krav införs på att fullmäktige vid samma sammanträde först ska besluta om godkännande av årsredovisning och därefter om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras.

Regionens Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten anser att förslagen är bra.

Vägledning och stöd inom ekonomistyrningen

Utredningens förslag:

- En statlig myndighet ges i uppdrag att lämna vägledning och stöd till kommuner och regioner i frågor avseende ekonomisk styrning och förvaltning. Myndigheten ges även i uppdrag att löpande följa den ekonomiska utvecklingen och tillämpningen av bestämmelserna om den ekonomiska förvaltningen för kommuner och regioner. Myndigheten ges inte rätt att meddela föreskrifter.
- Den kommunala särarten bör komma till starkare uttryck i lagen om kommunal bokföring och redovisning. Rådet för kommunal redovisning skulle därigenom ges ökade förutsättningar att beskriva de konsekvenser deras rekommendationer innebär för kommunernas och regionernas ekonomistyrning.

Regionens Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten instämmer i förslaget att inga sanktioner eller statlig tillsyn bör införas. Region Norrbotten avråder från att inrätta ytterligare en statlig myndighet för vägledning och stöd. Det är otydligt i utredningen vad den nya statliga funktionen ska göra vilket riskerar att leda till onödigt arbete. Det är endast ett fåtal kommuner och regioner som inte tar ansvar för sin ekonomi men ändå påverkar det föreslagna regelverket samtliga kommuner och regioner genom att regelverket skärps. Utgångspunkten i utredning är ändå att sektorn i huvudsak har god följsamhet. Stöd och rådgivning till regioner och kommuner bör i första hand riktas till de som behöver det och bör kunna hanteras via befintliga myndigheter. Statliga myndigheter har

tyvärr generellt sett låg kunskap och förståelse för ekonomisk styrning i regioner och kommuner vilket bör stärkas.

Statistik

Utredningens förslag:

Till följd av andra förslag som utredningen lämnar för att förbättra ekonomistyrningen behöver insamlingen av statistikuppgifter från kommuner och regioner utvecklas och fler uppgifter samlas in.

- SCB:s insamling av statistik från kommuner och regioner kompletteras med uppgifter om den budgeterade balanskravsutredningen inklusive resultatreserven, särskilda skäl och stark finansiell ställning.
- Statistiska centralbyråns insamling av statistik i räkenskapsammandraget ska uppgifter inhämtas om de obligatoriska målen i programmet för god hushållning. Vidare ska uppgifter om målen för ekonomin i budgeten samlas in. Utfall för målen från programmet för god kommunal hushållning och från budgeten ska samlas in.
- Statistiska centralbyråns insamling av statistik bör kompletteras med uppgifter så att en kassaflödesanalys kan redovisas i räkenskapsammandraget även för kommuner. SCB bör få i uppdrag att utreda vilka uppgifter som ska ingå och hur insamlingen ska ske.

Regionens Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten stödjer utredningens förslag att komplettera den nationella statistiken mot bakgrund av nya krav men vill betona vikten av att detta inte får medföra ökad administration eller nya rapporteringstillfällen. Vikten av att effektivisera och kvalitetssäkra uppgiftssamling och datapresentation.